

MVM esset illud studium & celus maximus circa cultum diuinorum & uenerationem sacramentorum, ne forte de his aliquid costrueret uel doceret se cuius quā sit haberet universalis ecclesia, subiectum ad dicens Malchū qui si plenius de oībus informaretur. Hic erat sensus plenus dicerū & uirtutū: & sapientia dei erat in illo. Natione quidē hybernus, sed in anglia conuersatus fuerat in habitu & proposito monachalium uincens monasterio. De quo assumptione est in episcopatu in lemnorū ciuitatem munitione: & ipsa nobilior inter ceteras regni illius. Ibi tāta ei defūp collata est gratia: ut nō mō uita & doctrina, sed & signis clareret. Quorū duo pono exēpli cā: ut oībū simoniacus qualē in sc̄ā sc̄ōrū malachias habuerit pcepto rē. ¶ Puerū mēre capitū ex his quis lunaticos vocat: inter confirmandū facia undione fauauit. Hoc ita notū certiū fuit: ut illū meū constituerit ostiariū domus suā: uix critice id puer in columnis in eo officio usq; ad uirilē xatā. ¶ Surdo auditū restituit, in quo idē mirabile qdā cōfessus est: q; cum sanctus utriq; auriculē hincide digitos immisisset, duos quasi porcellos ex ip̄is excise senserit. Pro his atq; hu iusmodi fama crebrescēt, nomē grāde adept⁹ est: ita ut ad eū sc̄ōtū hybernus confluerent, & tanquā unus oīm pater ab oībus coleret. Ad hūc ergo malachias accepta benedictione p̄is in Imarū & ab ep̄o missus, cū prospera petuens set: benignus à senecte suscep̄tus est. Qui annos aliquot cū emansist, ut per hāc temporis morā haustret plenius de pectore ueterano: sc̄ies scriptū, quia in antiquis est sapia. Sed ne hoc quoq; ad cām defuisse reor, q; magnū ille prouisor unus uersorū uoluit seruū suū malachiam in loco tam celebri nō tu fieri oī⁹: qui erat oībus profutus. Nec enim poterat nō esse gratis: quib⁹ notū fuisset. Deniq; unū interim accidit qd̄ ex aliqua pte q; notū deo erat in illo: manifestum fecit oībus. Inter regē munitione q; est hybernus pars astralis & germanū eius, orta similitate, & fratre facto superiori: rex pulsus regū cōfugit ad ep̄m Malchū. Nō tamē ut op̄e illius regū recuperat: sed magis p̄inceps deuot⁹ dedit locū fr̄e, & necessitatē in iurite cōuerit: priuatam cligēs ducere uitā. Cumq; ep̄s regē suscipe debito honore pararet, abnuīt ille: se male inquiens tanquā unum ex illis esse pauperibus fratrib⁹ qui illi adhaereret, regū fastū desponere, & cōi paupertate fore cōtētū, expectare potius dñi uoluntatē quā p̄ uīm recipere regū: nec uelle p̄ suo honore terreno sanguinē hūanū effundere: qui cōtra se clamet ad dñū de terra. Quo auditō exultat ep̄s, & admirat⁹ deuotio nō satis facit uoto. Quid plurā: Tradit⁹ regi pauperula domus ad habitatū, & malachias in magistrū: ad uītē panis cum salc & as. Porro ad delicias sufficiebat regi malachis p̄sentia, uita, atq; doctrina: ita ut diceret ei: Q; dulcis fāci⁹ meis eloqua tua, sup mel otī meo. Ad hāc p̄ singulas noctes lachrymis suis stratiſuū rigabat: sed & quotidiano aq; frigida balneo, male calēte extinguebat in carne libidi n. Et cōans ex cū rege dīcebat. Vnde hūlilitate meam & labore meū, & dimittit uinsera delicta mea. Et nō amouit de orationē eius, & miā suam ab eo. Et exaudita est ora eius: et si fecus quā in te deret ip̄e. Nā is qdē sollicitus erat p̄ aia sua: sed uīndix in occidē de hoībus onerē uolēs qn̄ sunt reliquiae hōi pacifico, parabat interim facere iudiciū iniuriae patēti: qd̄ ille penit⁹ nō spabat. Et fuscitam deus sp̄m uīchū regis: nec enī unū est hybernus regū, sed diuisa in plurā. Hic itaq; uīdens q̄ facta sunt repletus est zelō: & hinc qdē indignus p̄donū libertati, & insolentiā superborū, inde uero miseris regū desolationē & regis dciectionē: dcſcedit ad cellulā paup̄is. Suader reditū: sed nō p̄suadet. Instat m̄ysondet op̄ē, de effectu nō diffidere monet, deum affutū prōvītū, cū nō poterū refūtere oīs aduersarij ei⁹. Proponit etiā oppōsitionē pauperū, p̄tēc uastationē: & nō p̄ficit. Ceterū accedente mandato ep̄i, & malachis cōfiliō, de quib⁹ ille p̄debat totus: uix tandem acq̄scit. Se quis rex regē: & fūxia uerū regis sc̄it fuerit uolūtas ī cælo, tota facilitate pulsis p̄adē b̄ reducit hō in sua cū exultatione suorū: i cōgnōc̄ restituit uīc. Dilēxit extū rex il-

le & semp̄ reuerit⁹ est malachia: cōfō p̄p̄s quo plen⁹ in sc̄ō uīro digna ueneratio & amore copercerat. Cuiq; enī tāta meruit in sua aduersitate familiaritate: sanctitate ignora renō potuit. Propterea magis in sua p̄spēritate perpetib⁹ illū amicitia, deuotisq; colebat obsequijs: & liberter audiebat euī: & audito co multa faciebat. Et de his satīs. Verūta, men nō fortuitu factū reor q̄ ita iam rūc magnificauit eū dñs in conspectu regū: sed quia uas electionis sibi erat ille, porraturus nomen suū corā regibus & principib⁹.

Ortua est interim fororū illa quā p̄satī sumus. Nec p̄terēdū uīsōes q̄s uīdit de ea. Huīfigdē sc̄ū carnalē ex horruerat uitā, & rāto celo ut se deuouerit non uīrū cā in carne uitētē. At illa carne soluta, solutū est uitā: & cōp̄it uīdere in sp̄u quā in corpore uoluit. Quadā nocte audiuit p̄ somniū uocc̄ sibi dicētis, sororē ei⁹ stare foras in atrio: & ecce p̄ totos tr̄gīta dies nihil gustas. Qui euīgīlas cito intellexit cuius escē inādīa marceret: & diligēter discuso nō dīcū dīcū quē aūderat, p̄m̄ est̄ reperit ex quo p̄ ea panē de cælo uītū non obtulisti. Tū ille q̄ sororis nō aīam oderat sed p̄tē: benc̄ fīcītā quā iterūmerat rūrū adorat. Neḡ id fruſta. Nō multū post uīta est illi p̄uīnīste ad līmē ecclēsī, neclūm tñ posse itrae: appareat cītā uīste pulla. Cumq; ille p̄suerāt curās ne q̄ dīe solita stipe frustrarēt: sc̄d̄ oī uīdit cā in uīste subcādīa ad missam qdē itra ecclā: sed altare cotīngētē nō p̄mitit. Tertia fāde uīla est agḡregārī cōtūi cādīatorū & i uīste cādīa. Vides lector quātū ualeat de p̄cipatio iusti aſſidua: Vere regūn̄ cālōrū uīm patit: & uīſolētī rāpiunt illud. Nōne tib⁹ uīdef malachia oīo uīcēm quodāmō effactoris exhibuit celestib⁹ portis: qn̄ peccatix mulier statim obtinuit armis, q̄ suis meritis negabat. Hāc uīm Iesu bonu q̄ patrī facis, uālī⁹ & pīus ad saluādū: facīs miām & potentia in brachio tuo: & in fac̄o tuo seruās sanctis qui in terra sunt uīcīnī consummatiōē seculū. Hoc plane facītām̄ potēs peccata consumere, debellare obūas potestates, infēre celis reuertentes de terra.

Tdīs qdē in regiōē lemnorū, sic p̄parabat dilectū suū malachia ad gloriā noīs sui. Verū q̄ miserant cū minime fācētābilentia cī⁹: missis ep̄lis reuocant illam. Quo reddito suis & qdē iſtrūctōre de oībū oīp̄t̄ebat: en op̄a deo paratū & kuātū malachia. Vir dīcūs & potēs qui locū bēchor & possessōes eius tenebat: inspiratus à deo cōfētūm in manu cī⁹ sua omnia dedit, & se quoq;. Et is autīcul⁹ ei⁹: sed malachia sp̄u quām canis propinquitas pluris fuit. Im cī⁹ locū bēchor de q̄ cognominabā trādīt̄ cī princeps ut x̄dīficaret ibi monasteriū, n̄l potīc̄ x̄dīficaret. Nēpe nobīlissimū extiterat an sub p̄io p̄c̄ cōgello: multa militia monachorū generās, multorū monasteriorū caput. Locus uero sc̄ū ſecūdūsc̄ū ſc̄ōrū, copiosissimū me fructūcīs deo: ita ut un⁹ ex filiis ſc̄ē illi⁹ cōgregatiōis noīe luanus, centū ſolus monasteriorū fundator extitisse ferat. Quod idēcīs dixerim: ut ex hoc uno cōnciat lector quām īngēns fuerit reliqua multitudī. Deniq; ita hybernū ſc̄ōtīcīz̄ replēterunt genīmina ei⁹: ut ca potissimū tpa dauidicī illi uersiculi p̄tētū ſuēdāt. Visitasti terrā & in ebraīcīa: multiplicasti locupletare ea. Plūmē dei repletū est aq; p̄parti cībū illorū, quoniam ita est p̄ preparatiō ei⁹. Rūos eius in ebrāians, multiplicata genīmina eius: in stillicī dīs ei⁹ lētabīf germinans. Et in hīc modū cēterī cī ſequū tur. Nec modo in p̄fatas sed in exteras etiā regīcīs qua ſiūdītāre facta illa ſe ſanctorū exāmīna eftudierit. E qui bus ad noīras gallianas partes ſanctus columbanus ascēdes lexoniē ſc̄ōtrūt monasteriū, factus ibi in genēm magnā. Aīunt tam magnā ſuīſer: ut ſuccēdentib⁹ libī uīcīs chorū ſc̄ōtūrū ſolēnia diuinorū, ita ut ne momentum quidē diei ac noctis uacaret à laudibus. Hēc de antiqua dicta ſunt benchorensis monasterī gloria. Hoc oīlī deſtrūtū à p̄tātis ob inſigne dignitatis antiquiz, ma lachias ueluti quandam replantaturus paradīſum amplexus eis est: & quia multa corpora ſanctorū dormīrēt ibi. Nam ut taceā illa quā in pace ſepulta ſunt: ſerūt nōgētos ſimul una dic